

Veritas vincet

Vilniaus Reformatų žinios

Kokiu saiku seikėjate, tokiu ir jums bus atseikėta ir dar pridėta. /Mk 4,24/

2004 m. liepa Vilniaus ev. Reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr.3 (52)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

Nesidžiaukime neteisybe !

Pagarbi Viešpaties baimė moko išminties: pirma – nusizeminimas, paskui – garbė.

Pat /15,33/

Tėvo Stanislovo pamokslas iš knygos „Apie meilę ir tarnystę“

Prisimenu vieną knygą, skaitytą gal prieš 50 metų, dar studijų laikais. Ji buvo dviejų tomų, rašyta gal psichiatro, didelio mokslininko, mokslišku stilium. Jos pavadinimas – Entartungen. (Vokiškai – „Išsigimimai“).

Autorius rašė apie pasaulio talentus, apie didžiuosius žmones. Neaplenkė nei Dostojevskio, nei Gėtės. Ir kiekviename jis vis rasdavo kokį nors psichinį trūkumą, kartais – labai didelį. Kas antras žodis toje knygoje – „epileptikas“, „šizofrenikas“, „neurastenikas“ ir taip toliau, ir panašiai.

Skaitančiam ta knyga darė nepaprastai slegiantį įspūdį. O šiurpias vieno puslapio eilutes prisimenu iki šiol. Autorius teigė, kad kai kurie išprotėjusieji absoliučiai praranda sugebėjimą reaguoti, išdyla pojūčių ribos, dingsta gebėjimas jausti skonį – pavyzdžiui, atskirti cukrų nuo druskos.

Viena vertus, šis tvirtinimas gal būt teisingas. Psichinė negalia sergantys žmonės

nebemato aplink nieko vertinga, išskyrus save pačius ir savo sujauktą vidinį pasaulį. Jie įsivaizduoja esą napoleonai, Dievo sūnūs, pranašai, tautos vedliai, tautos gelbėtojai ir panašiai.

Bet, antra vertus, sunku patikėti, jog galima susirgti taip baisiai, kad liežuvis, gomurys neatskirtų cukraus nuo druskos, medaus nuo garstyčių. Norėjau pasitikrinti, ar tai ne išsigalvojimas, bet iki šių dienų nepasitaikė rasti nei tokios progos, nei tokio gydytojo, kuris pasakytų, ar tai tiesa.

Kodėl šiandien, po tiek metų, atmintyje iškilo tos niūrios knygos eilutės?

Apaštalo Pauliaus Pirmaame laiške Korintiečiams yra eilutės - "Nesidžiaukite neteisybe, su džiaugsmu priartaria tiesai". Tai, be abejo, sveiko žmogaus reakcija – nesidžiaugti neteisybe, džiaugtis tiesa.

Vartydamas dienraščių puslapius, klausydamas radijo, žiūrėdamas televizijos laidas, godžiai ieškai ir lauki:

nejaugi nė vienas niekuo nepasidžiaugs? Tačiau, kad ir kaip ieškotum, tiesos džiaugsmo negali rasti, nes jie niekaip neranda įvykio, kuriuo vertėtų pasidžiaugti, neranda teisingo poelgio, kuriam jų protas įstengtų pritarti.

Baisu, kad jie džiaugiasi neteisybe. Ir džiaugiasi su tokiu pasimėgavimu – su pasimėgavimu iki devinto pakaito. Pavyzdžiui interpeliacijos pagrindžiamajame sąraše – 49 „didžiosios nuodėmės“. Ir jie sako, kad tai dar ne viskas! O gera nieko!

Žinoma, kunigas – ne tyrėjas. Ir ne teisėjas! Bet, stebėdamas visa tai, junti keistą dalyką: tikrai yra nelaimingųjų, kuriems medaus skonis ir medaus džiaugsmas neegzistuoja. Bet jeigu tu esi sveikas ir jeigu tavo skonio receptoriai skiria medų nuo garstyčių, tai pasakyk: nejaugi tik tai? Nejaugi per visus šiuos metus - tik garstyčios, tik pelynai, tik druska?

Tėvas Stanislovas
1995 lapkričio 4d.

LIETUVOS EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIOS UNITAS LITHUANIAE SINODAS BIRŽUOSE

Sekmadienį, birželio 27 dieną iškilmingomis pamaldomis Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje buvo pabaigtas 2004 metų Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios – Unitas Lithuaniae – Sinodas. Per porą Sinodo darbo dienų buvo priimti 25 bažnytiniai teisės aktai. Sinodo posėdžiuose sprendžiamąjį balsą teise dalyvavo 7 dvasininkai, 7 pasauliečiai kurtoriai bei 15 delegatų iš Biržų, Vilniaus, N.Radviliškio, Švobiškio, Klaipėdos, Šiaulių ir Kėdainių ev. reformatų parapijų. Taip pat virš 50-ties Sinode žodžio teisę turinčių parapijiečių iš įvairių Lietuvos vietovių. Sveikinimus nuo Lippės reformatų Bažnyčios perdavė kun. dr.M.Danys, nuo Vokietijos Reformatų Aljanso kun.E.Mische, Vokietijos protestantų charitatyvinės organizacijos *Gustav Adolf Werke* atstovas J.C.Burmeister. Gauti sveikinimai nuo išeivijos lietuvių ev. Reformatų Kolegijos Čikagoje prezidento kurt. dr. Pauliaus Slavėno, presbiterionų Bažnyčios JAV, reformatų Frankfurte/M (Vokietija), Švedijos ir Lenkijos reformatų. Sinodą žodžiu pasveikino svečiai iš evangelikų bažnyčių: sveikinimus nuo LELB Konsistorijos ir Liuteronų Bažnyčios vyskupo M.Sabučio perdavė Konsistorijos atstovas kun.R.Moras bei nuo Lietuvos evangelikų baptistų sąjungos - pastorius A.Latužis. Lietuvos Respublikos Seimo pirminko Č.Juršėno pasveikinimą perskaitė ir įteikė bei asmeniškai sveikino Seimo narys J.Budrevičius.

Sinodui vadovauti buvo išrinkti:

direktoriumi - kurt.D.Balčiauskas, cenzoriumi - kun.R.Mikalauškas, balsų skaičiavimo komisija: R.Kėželytė, A.Kiškienė, S.Gražienė.

Po to sekė l.e.p. gen. superintendente kun.R.Mikalauško pranešimas, Sinodo Konsistorijos prezidento kurt.V.Vegio metų ataskaita. Parapijų pranešimus Sinodui perskaitė:

Kėdainių parapija - R.Stankevičius, Vilniaus parapija - dr.R.Bareikienė, Klaipėdos parapija - dr.A.Baublys, Šiaulių parapija -

R.Aukščionienė, Nem. Radviliškio parapija - kurt. V.Kubiliūnienė, Švobiškio parapija-P.Rauktytis, Biržų parapija - L.Palšienė, Papilio parapija - kurt. L.Vyšniauskienė.

Revizijos komisijos ataskaitą Sinodui - E.Dagienė. Medeikių vaikų namų Vš.I., „Vaiko užuovėja“ veiklą pristatė direktorė D.Janionienė.

Toliau buvo svarstoma naujo kurtoriaus kandidatūra, kurtoriumi išrinktas Klaipėdos universiteto teologijos katedros vedėjas dr. A.Baublys.

2004 metai - rinkiminiai. Sinodas naujai trejų metų kadencijai perrinko intersinodinę instituciją – Konsistoriją. Jos sudėtį sudaro 4 dvasininkai: kun.R.Mikalauškas (Biržai), kun.T.Šernas (Vilnius), diak.T.Sakas (Klaipėda), diak.G.Gasiūnaitė (Biržai) bei 4 pasauliečiai: kurt. V.Vegys (Biržai), R.Stankevičius (Kėdainiai), D.Kairienė (Biržai) ir kurt. D.Balčiauskas (Vilnius). Prezidentu perrinktas kurt.V.Vegys, viceprezidentu - kun.T.Šernas.

Sinodas galutinai atkūrė po karo prarastą generalinio superintendente tarnystę, kaip bažnytinę instituciją. Buvo patvirtinta Senjorato regula ir **generaliniu superintendentu** išrinktas nuo pernai laikinai šias pareigas ėjęs **kun.R.Mikalauškas, vicesuperintendentu – kun.T.Šernas**. Konsistorijai pavesta paskirti ordinacijų datą (numatoma rugpjūčio 28 d.), pakviesti ordinatorius - generalinius superintendentes bei vyskopus iš broliškų reformatų Bažnyčių užsienyje.

Sinodas suteikė išimtinę teisę diakonams: T.Sakui, G.Gasiūnaitėi ir S.Švambarienei administruoti Šv. Vakarienę bei paskyrė diak.S.Švambarienę Klaipėdos, o diak.G.Gasiūnaitė - N.Radviliškio ev. reformatų parapijų administratorėmis.

Buvo išrinkta 5 asmenų Sinodo Revizinė komisija, kuriai suteikti įgaliojimai tikrinti visų Sinodui priklausančių institucijų finansinę veiklą.

Buvo priimtas nutarimas, jog Konsistorija informuoja parapijas

ir kurtorius apie savo priimtus sprendimus. Pirmą kartą pokario Sinodas svarstė skyrybų klausimą. Sinodas pritarė Loretos Kupčiūnienės ištuokai su Rolandu Kupčiūnu.

Sinodas nauju lektoriumi patvirtino Kėdainių parapijos pirminką, teologijos studentą Raimondą Stankevičių.

Taip pat buvo patvirtinta Bažnyčios sutartis su Valstybe rengimo Sinodo komisija: generintendentas kun. R.Mikalauškas, kurt. dr.A.Baublys ir kun. E.Mische. Konsultacijoms nutarta kviešti bažnytinės teisės žinovus: dr.H.Ehnes ir teisininkus iš Lietuvos, taip pat kviešti bendradarbiauti šiuo klausimu Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčią.

Dvasininkų pajamų ir išlaidų deklaravimo ir dvasinių tarnautojų fondo kūrimo klausimu nutarta *dvasininkus, pateikiančius deklaracijas, apdrausti gyvybės draudimu*.

Buvo pasiūlyta pakeisti parapijų delegatų iškėlimo būdą – papildytas Kanono II- 2003 dalis IV, punktas 4: *”parapijų seniūnijų teikia delegatų į Sinodą kandidatūras“*.

Dėl Parapijų ir kurtorių mokesčių Sinodui didinimo nutarta *palikti 10 procentų parapijų mokesčių į Sinodo kasą*.

Bažnyčios vienybės klausimu po audringų diskusijų balsavimu nutarta *nepriimti sprendimų dėl bažnyčios vienybės*.

Šeštadienį po posėdžių sinodalai susirinko prie namo, kur iki mirties (1915 metais) gyveno vargonininkas, kurt.St.Dagilis, parengęs 1910 metais išleistą evangelikų reformatų Giesmyną. Dalyvaujant Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos atstovams, Biržų rajono merui bei miestiečiams **aušrininkui, poetui ir vertėjui Stanislovui Dagiliui** buvo atidengta atminimo lenta.

Sinodas pabaigė darbą pasukiniu savo sprendimu pasukirdamas kitų; 2005 metų ei-

Lietuvinkai siūlo įteisinti Klaipėdos kraštą

Lietuvinkų bendrija "Mažoji Lietuva" birželio 5d. Rusnės etnografinėje žvejo sodyboje sukvietė savo narius į šešioliktąjį sambūrį. Lietuvinkai išsirinko naują seimelį ir priėmė rezoliuciją "Dėl sąvokos ir termino "Klaipėdos kraštas" vartojimo". Dokumente primenama termino "Klaipėdos kraštas" atsiradimo istorija, pažymima, kad šį terminą oficialiuose dokumentuose vartojo atkurtosios

Nepriklausomos Lietuvos institucijos. Toliau rašoma: "Deja, vėliau sąvoką bei terminą "Klaipėdos kraštas" imta ignoruoti. Ne kartą teiktas siūlymas išsaugoti Klaipėdos kraštą kaip atskirą, savitą teritoriją nebuvo išgirstas. Nebuvo išgirstas ir siūlymas Klaipėdos apskritį sudaryti iš buvusių Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskričių". Rezoliucijos autoriai prašo išsaugoti ateinančioms kartoms "Klaipėdos krašto" sąvoką ir

papildyti 1994m. liepos 19d. Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą, kad šalia Aukštaitijos, Žemaitijos, Suvalkijos ir Dzūkijos istorinių – etnografinių regionų būtų ir Klaipėdos kraštas.

Sutrumpinta iš Šilutės ir Pagėgių krašto laikraščio "Pamarys"

RUSNĖS AKTAS, 2004 M. BIRŽELIO 5 DIENA

Mes, Lietuvinkų bendrijos "Mažoji Lietuva" XVI susiėjimo dalyviai, minėdami veiklos 15-ąsias metines, primename, kad po sunkių okupacijų 1989 m. gegužės 27 d. Klaipėdoje buvo vėl pagerbta Mažosios Lietuvos žaliai-baltai-raudona trispalvė, kurią įnešė 1923 m. Klaipėdos sukilimo dalyvis Jurgis Plonaitis.

Tuomet Tėvynėje išlikusi Mažosios Lietuvos gyventojų dalis su viltimi ėmėsi Lietuvos valstybės ir savo namų atkūrimo darbų.

Tačiau dabar, praėjus jau 15 metų, lietuvinkai (deja, kaip ir kitų Lietuvos regionų gyventojai), susirūpinę Lietuvos valdžią ir valdininkų veikla. Bendrija pritaria minčiai, jog yra būtinas pilietinių Lietuvos jėgų telkimas ir valdžių veiklos kontrolė – būtina atmesti bolševikinę moralę, o krikščioniškumą ne tik deklaruoti, bet ir išpažinti.

Bendrijos susiėjimo dalyviai, išreiškdami susirūpinimą dėl tautai svarbių idealų, atkreipia į tai dėmesį ir p a r e i š k i a:

– Lietuvos valdžios su tauta nėra aptarusios Mažosios Lietuvos klausimo. Esame įsitikinę, kad ji yra svarbi geopolitinė ir istorinė baltiškosios Prūsijos dalis, jos ateities perspektyva. Atsisakant spręsti šį klausimą, šiandienos politikams sudaroma nusi-

kalstama galimybė užmiršti Berlyno-Potsdamo 1945 m. konferencijos nutarimus dėl **tarptautinės Taikos konferencijos sušaukimo**, skatinamos kapituliantiškos nuotaikos, o galiausiai nuvertinama vieningos ir tvirtos baltiškosios valstybės idėja;

– Lietuvos valdžios nerengia, nesvarsto ir nepasisako dėl į etninę Vokietiją 1944m. evakuotų ir vėliau išvietintų autonominio Klaipėdos krašto gyventojų, kurių nedėrėtų vadinti repatrijavusiais, grįžimo sąlygų – žmonės ieško galimybių atgauti Tėvynę, bet tai nėra Lietuvos valdžių rūpestis, o greičiau – negeras noras nusavinti išvartųjų tautiečių ir savo bendra- genčių nuosavybę bei jų atitolinimas nuo prigimtinės Tėvynės.

Lietuvos valdžių neryžtingumas dėl būtinųjų priemonių atkurti istorinės Prūsijos kultūros paveldą, išvartųjų žmonių teises – pragaištingas, nes nyksta ir naikinamas paveldas istoriniame baltų regione, o taipgi pateikiamos klaidingos žinios pasauliui apie praeitį ir netinkamai modeliuojama šio baltiškojo krašto ateitis.

Bendrijos nariai kviečia visus Lietuvos žmones susirūpinti Mažosios Lietuvos ir Prūsijos klausimais – tai nėra tolimesnė ir svetima Jums

istorinė praeitis, bet šiandienos baltų valstybių aktualija – lietuvių, latvių tautų bendrystė dar gali laimėti ne tik nepriklausomybę, bet ir ateitį lietuvininkų, klaipėdiškių, prūselių vaikams ir vaikaičiams.

Atminkime, kad prieš II pasaulinį karą Klaipėdos krašte buvo 150.000 vietos gyventojų, tačiau po 1944m. spalio 9d. ir vėlesnių įvykių išliko 7.000 – jie šaukiasi Jūsų meilės, ištikimybės, Herkaus Manto drašos.

Aktą savo parašu tvirtina:
Kurtas VĖLIUS (Lemont III., JAV), Ieva JANKUTĖ, Lydija AUŠRIENĖ, Rūta PAPLAUSKIENĖ, Ieva ŠIAUDVYTIE- NĖ, Birutė RAMANAUSKAS, Elzbieta POCIENĖ, Ieva BIRŽIENĖ, Daiva KŠANIENĖ, Kazys KŠANAS, Arūnė ARBUŠAUSKAITĖ, Janina JANAVIČIENĖ (visi iš Klaipėdos, Lietuva), Renata ZYBERGIE- NĖ, Lydija PASTARNOKIE- NĖ, Birutė SERVIENĖ (visos iš Šilutės raj., Lietuva), Giedra PAKERS (Priekulė, Lietuva), Eugenijus SKIPITIS (Bitėnai, Lietuva) Marija PALIOKAI- TĖ, Kęstutis MILKERAITIS, Živilė MAČKUTĖ, Algirdas-

Sieksiu, kad Lietuvos liuteronai būtų tikra žemės druska

Š.m. balandžio 24d. Tauragėje nauju Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios vyskupu buvo išrinktas Vilniaus parapijos kunigas Mindaugas Sabutis. Interneto laikraštis “Bernardinai“ išspausdino pokalbį su **liuteronų vyskupu Mindaugu Sabučiu** apie Lietuvos liuteronų Bažnyčios vidinį gyvenimą, apie naujojo vyskupo siekius ir viltis. Perspausdiname sutrumpintą interviu.

Esu jauniausias Lietuvos liuteronų vyskupas – man 28 metai. Pasaulyje gal yra dar jaunesnių, tik mes apie juos nežinome. Liuteronų Bažnyčioje nėra amžiaus cenzos, kada žmogus gali tapti vyskupu.

Mūsų Bažnyčios struktūra yra demokratinė. Svarbiausias vaidmuo tenka parapijoms. Jos kviečia ir balsavimu tvirtina kunigą. Na, o liuteronų kunigu tampama baigus atitinkamus teologijos mokslus. Lietuviai kunigai dažniausiai mokosi Klaipėdos universitete, taip pat yra mokslus baigusią Peterburge, dar kiti mokosi Vakaruose. Baigus mokslus būtina sąlyga – kvietimas į kurią nors parapiją. Čia kandidatas į kunigus atlieka praktiką, padeda kunigui, užsiima sielovada ir diakono veikla. Tada, jei yra parapija, kuriai reikalingas kunigas, pateikiama kandidatūra ir parapijiečiai balsavimu pasirenka. Taip pat prieš ordinavimą kunigu, kiekvienas kandidatas turi išlaikyti specialų egzaminą Konsistorijoje. Jo metu turi parodyti, kad yra pasirengęs pastoracinei tarnystei.

Svarbu pabrėžti, kad kiekvienos valstybės ar krašto Liuteronų Bažnyčia yra visiškai savarankiška. Aukščiausias kiekvienos Bažnyčios valdymo organas – Sinodas, kurio sprendimų niekas negali nugynyti. Lietuvos Sinodas renkasi kas penkeri metai, tačiau ateityje planuojame rinktis dažniau. Sinode dalyvauja visi kunigai, taip pat parapijų atstovai. Šiuo metu tai 80 – 90 žmonių. Sinode svarstomos Statuto pataisos, jei reikia, renkamas vyskupas, priimami sprendimai, su kuriomis Bažnyčiomis turėtume bendradarbiauti glaudžiau.

Tarp Sinodų vykdomoji valdžia suteikta Konsistorijai. Ją sudaro vienuolika žmonių: septyni kunigai ir keturi pasauliečiai. Vyskupas renkamas Sinode. Yra nustatytas kadencijos laikas su galimybe pratęsti. Tiesa, jau po iššventinimo vyskupo titulas lieka visam laikui. Tačiau, jei vyskupas neperrenkamas naujai kadencijai, jis tampa vyskupu emeritu ir nebeatlieka aktyvių administracinių funkcijų. Šiaip vyskupo pagrindinės funkcijos – ordinuoti kunigus, prižiūrėti Bažnyčios mokymą, pačiam tvirtai laikytis ir liudyti savo gyvenimu tikėjimą, teikti sakramentus.

Liuteronų Bažnyčios kunigai ordinuojami, o vyskupai konsekruojami. Konsekraciją vykdo kitų valstybių Liuteronų Bažnyčių vyskupai. Tradiciškai Lietuvos vyskupų konsekracijai vadovauja Latvijos vyskupas. Paprastai Konsek-

racijoje dalyvauja trys ir daugiau vyskupų.

Šuo metu esu vienintelis vyskupas Lietuvos Liuteronų Bažnyčioje, taip pat esu tik trečias vyskupas per visą šios Bažnyčios istoriją. (Tarpukario LELB vadovavo senjoras, dar anksčiau – superintendantas - Lietuvos evangelikų bažnyčios, 2003).

Lietuvos Liuteronų Bažnyčia vadinama konservatyvia. Bažnyčia yra suformavusi aiškia poziciją šiais klausimais: mes neordinuojame moterų, taip pat nepritariame gėjų santuokoms. Tvirtai remiamės Šventuoju Raštu ir manome, kad Biblija yra didžiausias autoritetas.

Į “Bernardinų“ žurnalisto Andriaus Navicko klausimą, su kuriomis Liuteronų Bažnyčiomis Sinodas nutaręs glaudžiau bendradarbiaut, **vyskupas Mindaugas Sabutis atsakė:**

Keista, bet santykių su lenkais iki šiol nepalaikėme, liepos mėnesį atvyks Lenkijos Liuteronų Bažnyčios delegacija. Šiaip glaudžiausi santykiai išlieka su atskiromis Vokietijos Bažnyčiomis, bendradarbiaujame su Latvijos, JAV Bažnyčiomis. Esame sudarę sutartį su Didžiojo Kanjono, taip pat su Misūrio Sinodu.

Interviu **vyskupas Mindaugas Sabutis** šiek tiek papasakojo apie save:

Gimiau Tauragėje – tradiciškai liuteroniškame krašte (1975m. rugpjūčio 26d. – “V.r.ž.” - inf.). Tėtis – katalikas, motina – liuteronė. Mano religiniu ugdymu rūpinosi ma-

ma, tad esu liuteronas nuo mažų dienų. Dar dabar atsimenu vyskupo J.Kalvano pamokslą apie Nojų, kurį girdėjau, kai man buvo penkeri. Baigiau mokyklą, tada įstojau į Klaipėdos universiteto Teologijos fakultetą. Dar studijuodamas trečiame kurse, kai man buvo 21 metai, buvau ordinuotas kunigu (1996m. birželio 9d. Jurbarko ordinuotas kunigu diakonu - V.r.ž. "inf."). Paprastai kunigu ordinuojama tik baigus teologijos studijas, tačiau labai trūko kunigų.

Pirmoji mano parapija Jurbarko. Čia vyresnio amžiaus kunigui reikėjo pagalbos. Pradžioje turėjau iš Klaipėdos važinėti į Jurbarką, paskui, kai baigiau mokslus, apsigyvenau Jurbarko, turėjau aptarnauti

net keturias parapijas. Vėliau pervaziavau į Vilnių, kadangi kunigė Tamara Šmidt išvažiavo į Vokietiją, kunigas Valdas Aušra išvažiavo į Ameriką, Vilniaus parapija liko be kunigo. Vyskupo ir Konsistorijos paragintas kandidatavau ir 1998 metų gruodį buvau išrinktas.

Esu vedęs. Žmona Vilma – taip pat liuteronė, teologė. Šiuo metu dirba Lietuvos Biblijos draugijoje. Abu kartu baigėme Klaipėdos universitetą, o vėliau dar baigėme Religijos studijų ir tyrimų centre, Vilniuje, magistro studijas.

Noriu pabrėžti, kad vyskupu esu išrinktas ne dėl genialumo ar puikumo. Manau dėl to, kad dirbau pastoracinį darbą ir iš tiesų daug galvojau apie Bažnyčios reikalus, kalbėjau

apie problemas bei galimybes jas įveikti. Suprantu, kad man teko didžiulė atsakomybės našta. Prilygti ankstesniems vyskupams Kalvanams bus tikrai nelengva.

Sieksiu, kad Lietuvos liuteronai būtų kuo sąmoningesni, išlaikytų vienybę ir kartu būtų dinamiška jėga visuomenės gyvenime. Ne tiek svarbu kiekybiniai rodikliai, bet veikiau, jog būtume tikra žemės druska. Puikiai suprantu, kad tikrasis Bažnyčios kūrėjas yra Kristus. Jis stato Bažnyčią ir padeda mums, jei savo veiklą grindžiame Jo pamatu.

Perspausdinta iš interneto laikraščio "BERNARDINAI" 2004 gegužės 25d.

Sveikiname parapijiečius,
atšventusius Jubiliejus:

Vidą Gobužytę Paplauskienę
60 – ies metų- liepos 7d.,

Donatą Plepį
60 – ies metų- birželio 29d.,

Genę Dagyte Kniūkštienę
70 –ies metų- liepos 17d.

Linkime Jums, mielieji,
sveikatos, energijos ir
Dievo palaimos
Jūsų tolimesniame gyvenime!

Vilniaus ev. reformatų parapijos
valdyba ir seniūnų taryba

••••• Vyriausybės paskyrė •••••

Interneto laikraštis "BERNARDINAI" išspausdino Eltos pranešimą apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtą nutarimą skirti lėšų **tradicinėms konfesijoms** okupacijos metais sunaikintiems, apleistiems religinės paskirties objektams atkurti ir kitoms reikmėms šioms Lietuvos religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir centrams:

Lietuvos Vyskupų Konferencijai - 2609,7 tūkst. litų,
Lietuvos stačiatikių Arkivyskupijai - 144 tūkst. litų,
Lietuvos sentikių Bažnyčios aukščiausiai tarybai - 31,6 tūkst. litų,
Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios Konsistorijai - 28,6 tūkst. litų,
Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios Sinodo kolegijai - 12,7 tūkst. litų,
Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios - Unitas Lithuaniae - Sinodui - 4 tūkst. litų,
Lietuvos musulmonų sunitų dvasiniam centrui - Muftiatui - 12,7 tūkst. litų,
Lietuvos žydų religinei bendrijai - 9,1 tūkst. litų,
Lietuvos žydų religinei bendruomenei - 1,1 tūkst. litų,
Vilniaus miesto žydų religinei bendruomenei "Chassidie Chabad Lubavitch" - 1 tūkst. litų,

Šv.Juozapo bazilijonų ordino Vilniaus vienuolynui - 10,3 tūkst. litų,
Lietuvos karaimų religinei bendruomenei - 10,2 tūkst. litų.

Asignavimai paskirstyti atsižvelgiant į Statistikos departamento bei pačių religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų pateiktus duomenis. „V.r.ž.“

Dėmesio!

Perspėjame, kad pavadinimu "Reformatų žinios" išleistas leidinys nėra mums giminingas ir tuo labiau neturi nieko bendro su LERB *Unitas Lithuaniae* Sinodo Konsistorija. Jame talpinamos mintys yra mums nepriimtinos, kaip: Coca Cola firmos palyginimas su Bažnyčia. Firmos susikuria ir bankrutuoja, o Bažnyčia, jei Ji teisingai skelbia Viešpaties Žodį, nepranyksta niekada. Kartą tapus Reformatu, niekas šio vardo neatims: nei valdžios instancijos, nei pseudo bažnytinės institucijos, kad ir kaip skambiai jos besivadintų. Tuo labiau nieks

Pro memoriam

IŠDALINUSI SAVO ŠIRDIES ŠILUMĄ

Tokiu pavadinimu „Mūsų sparnai“ Nr.51 1981 metais išspausdino rašytojos Halinos Korsakienės straipsnį apie tais metais mirusią ilgametę Biržų gimnazijos mokytoją **Eleną Kraftaitę Šlekiene**. Pernai metais sukako 110 metų nuo Jos gimimo. Ne tik mes, bet ir Biržų gimnazijos mokytojai bei buvę mokiniai nesuskubo laiku paminėti iškiliosios **Mokytojos**. Šiais metais birželio 7d. „Saulės“ gimnazijos (buvusi J.Janonio vidurinė mokykla, kurią baigė daugelis Vilniaus biržiečių) mokytojai, dabartiniai ir buvę mokiniai surengė atminimo vakarą buvusiai kūno kultūros, rusų, prancūzų ir vokiečių kalbos mokytojai, šokių būrelio vadovei Elenai Šlekienei paminėti. Į renginį buvo pasikvietę Mokytojos sūnų Vyty Šlekį su šeima. (Dukra Jūratė 1993 metais atgulė šalia Motinos Vilniaus Rokantiškių kapinėse).

Elena Kraftaitė Šlekiene gimė 1893m. Didžpanemunės dvare, Panevėžio paviete. Jos seneliai buvo Juostavičių kaimo žemdirbiai, tėvas – kariškis, paskui tarnavęs Butautų dvare, kuriame prabėgo Elenos vaikystė. Draugavo ir mokėsi kartu su kaimyno europietiška apsišvietusio barono Tarnowskio dukra. Dvarininkas Tarnowskis buvo lenkas, žmona – vokietė, vaikus mokė prancūzė guvernantė. Jų namuose buvo tokia tvarka: vieną dieną visi kalba lenkiškai, kitą – vokiškai, trečią – prancūziškai. Taip Elena kartu su jų vaikais ne tik pramoko svetimų kalbų, bet ir gražaus elgesio taisyklių, susipažino su dvaro bibliotekoje buvusią pasaulio literatūra. 1911 metais baigė Rygos gimnaziją, įgijo teisę dirbti namų mokytoja. Turtuolių aukštingus vaikus teko

mokyti įvairiuose carinės Rusijos miestuose: Peterburge, Novočerkaske ir kt. Pergyvenusi revoliucijas ir pilietinį karą, 1922m. grįžo Lietuvon. Palankiusi specialius kursus, įgijo kūno kultūros mokytojos cenzą ir pradėjo dirbti Biržų gimnazijoje. Apie Jos – jaunutės mokytojos – atvykimą į Biržus vaizdžiai rašė minėtame straipsnyje H.Korsakienė:

Į neseniai įsteigtą Biržų gimnaziją 1922 metais buvo paskirta jauna mokytoja. Ji išsiskyrė iš ano meto pedagogų tarybos, kurios sudėtis buvo labai nevienoda. Dauguma jos narių buvo įvairių profesijų arba visai jų neturėjo. Jie, tik būtino reikalo spiriami, ėmėsi pedagoginio darbo, kai karo ir kazerinės okupacijos išvargintame krašte profesionalių mokytojų itin trūko. Nauja mokytoja iš karto energingai ir su jaunatvišku entuziazmu stvėrėsi darbo. Pagrindinis Jos dėstomas dalykas, greta svetimų kalbų, buvo fizinis auklėjimas. Dėstomas jaunos mokytojos kūrybiškai ir išradingai, jis ne tik prusino mokinius, bet ir teikė džiaugsmo.

Gerai prisimenu pirmąjį išpūdį, kurį mums, Biržų gimnazijos mokiniams, padarė mūsų naujoji mokytoja. Buvau tada, berods, antroje klasėje. Ligi tol gimnastikos, taip tada buvo vadinamos fizinio auklėjimo pamokos, mus mokė vargonininkas Lukoševičius, žvalus, gana gruboko elgesio jaunas vyriškis. Ir štai sužinojome, kad mums, mergaitėms, jį pakeis naujai atvykusi mokytoja.

Atmenu, visos susirinkome į atokiai nuo gimnazijos esančią sporto aikštelę. Smalsiomis akimis pasitikome lengva eigastimi

atskubančią į pamoką naują mokytoją: Ji liekna, šviesiaplaukė. Gludi šukuosena su pakaušyje sudėtomis kasų pynėmis. Smulkaus veido bruožai aštroki. Ar tik nebus griežta? „Sveikos, mergaitės!“, – skardžiu balsu pasisveikino mokytoja. Ji apžvelgė mus visas įdėmiomis, ramiomis akimis. Ir nusišypsojo. Jos veidas iš karto prašvito, sušvelnėjo. Iš tamsių, mąslių akių ėmė spinduliuoti šiltas gerumas.

Jaunos mokytojos pirmoji pamoka iš karto patraukė mus naujumu, ir nuo tos dienos jau laukte ėmėme laukti kūno kultūros pratybų. Jos paprastai baigdavosi kuriuo nors sportiniu žaidimu ir, jei pamoka būdavo paskutinė, ilgai nesiskirstydavome iš aikštelės, aistringai mėtydamos kamuolį per tinklą ar į krepšį. Drauge su mumis ir mūsų Mokytoja. Mankšta, kuri ligi tol jau buvo visiems gerokai pabodusi, dabar įgavo kitokį turinį ir naują, įdomią formą. Mokytoja ypač daug dėmesio skyrė plastikai, ritmui, judesių grožiui, graškutumiui. Ji miklino mūsų, daugiausia kaimo mergaičių, nepaslankų kūną, neapvaldytą eigastį. Mankštai buvo suteikiamas judesių muzikalumas, įvedami choreografijos elementai. Mokinės buvo mokomos vaikščioti pirštų galais ir šokti. Nuo čia turbūt ir prasidėjo mokytojos E.Šlekienės antroji Jos pamėgta darbo sritis, vėlyvesniais metais išaugusi į liaudies šokių choreografiją, garsėjusi ne vienu saviveiklos rateliu. Jų organizavimui ir ruošimui Mokytoja atidavė daug jėgų, sumanymų ir kūrybinės išmonės.

Į visus renginius mokytojos E.Šlekienės visada būdavo

įvedamas šokis, plastika, pantomima, netgi baleto scenos. Turbūt neatsiras nė vieno, Biržuose besimokiusio, kas nebūtų visam gyvenimui išsaugojęs širdyje dėkingumo Mokytojai už kūrybine dvasia papuoštus jo paauglystės metus, už pažadintą jame polinkį į grožį ir meną.

Ne mažiau patrauklios būdavo ir mokytojos E.Šlekienės ruošiamos sporto šventės. Joms Ji mokėjo suteikti pakilumo ir grožio, masiškumo ir darnumo. Visos mokyklos sporto šventės paruošimas pareikalavo iš Jos didelės įtampos ir ištvėmės. Tačiau Ji niekad negailėjo nei įdėto darbo, nei savęs ir todėl visada pasiekdavo įspūdingo rezultato.

Laikui bėgant ir krašte vis labiau augant susidomėjimui liaudies šokiais, mokytoja E.Šlekienė, visada linkusi į choreografiją, neliko abejinga ir mūsų kūrybingos liaudies šokiams. Ji ėmė jų mokytį ne tik vidurinės mokyklos mokinius, bet taip pat vadovauti ir miesto kolektyvų šokėjams.

Dėl senyvo amžiaus, sulaukusi 67 metų ir pasitraukusi iš

pedagoginio darbo, mokytoja E.Šlekienė, visada būdama veikli ir energinga, tokia pat likusi ir senatvėje, nepajėgė likti nuošalėje nuo vis labiau pražystančio sąjūdžio kuriant liaudies šokių ansamblius.

Liaudies šokių choreografija dabar pasidarė labiausiai pamėgtoji Jos sritis, kuriai, nebodama senyvo amžiaus, Ji vėl atidavė visus savo kūrybingus sielos polėkius ir neišsenkančias jėgas. Paskutinį kartą, sulaukusi 77 metų, mokytoja E.Šlekienė su savo pagyvenusių šokėjų kolektyvu dalyvavo 1970 metų respublikinėje Dainų šventėje.

“Mūsų liaudies šokių choreografijos veteranės Elenos Šlekienės sukurtojo graškčioji Sadutė yra Jos giesmių giesmė”,- pasakė atsisveikinimo kalboje su Mokytoja žymus choreografas Kazys Poškaitis. Šis visų liaudies šokėjų pamėgtasis šokis, gracingoji Sadutė, pakėlus baltus sparnelius iš Biržų padangės pasklido po visą Lietuvą.

Iki pat gyvenimo pabaigos mokytoja Elena Šlekienė išliko tokia pat gyvybinga ir giedra,

kokią pamačiau Ją pirmą kartą, atskubančią į sporto aikštelę. Tik kadais geltonos Jos kasos pabalo, veido bruožai labiau paastrėjo. Jos optimizmas ir jauniena liko tokie pat, kokie jaunystėje, - jokių senatviškų aimanų, skundų, jokio kartėlio, nepasitenkinimo.

Taip rašė 1981m. Mokytojos buvusi mokinė rašytoja Halina Nastopkaitė Korsakienė, mirusi praeitais metais, palaidota Vilniaus Antakalnio kapinėse mūsų bažnyčios kunigo Tomo Šerno.

Aš mokiausi kitoje vidurinėje mokykloje ir manęs nemokė E. Šlekienė, bet puikiai prisimenu Jos lengvą eisną, nors nebebuvo jauna, skubriai bėgančią per Biržų gatves ar berikuojančią šokėjus buvusiam J.Janonio mokyklos stadione per rajono Dainų šventes.

Mirė Mokytoja Elena Šlekienė 1981m. vasario 21d., atvykusi į Vilnių trumpam aplankyti vaikų ir išsilgtų anūkų. Palaidota Vilniaus Rokantiškių kapinėse.

D.Gudliauskienė

KAPINIŲ ŠVENTĖS Biržų parapija

1. Senosios Biržų kapinės	rugpjūčio 14d. 14v.	info tel. 32147
2. Lyglaukių kapinės	rugpjūčio 15d. 14v.	info tel. 57616
3. Biržų Liepų gt. kapinės	rugpjūčio 21d. 14v.	info tel. 34221
4. Iškonių kapinės	rugpjūčio 22d. 14v.	info tel. 57323
5. Vinkšnių kapinės	rugpjūčio 29d. 14v.	info tel. 56235

„V.r.ž.“ informacija

Informacija

Gegužės 13 –17d. Pietų Norvegijoje, netoli Fredrikstago, įvyko **Šiaurės Europos regiono Biblijos skaitymo draugijų suvažiavimas.** Lietuvos Biblijos skaitymo draugijai atstovavo pirmininkas Kęstutis Pulokas, vicepirmininkas

Vytautas Gocentas ir naujoji etatinė darbuotoja Saida Tinginytė.

Birželio 12d. Kėdainiuose Lietuvos evangelišku bažnytinių chorų šventėje ”Mano siela džiaugia-si“ dalyvavo per 250 choristų, 5 orkestrai. Giesmių

šventėje giedojo du reformatų chorai: Biržų ev. reformatų bažnyčios choras, vadovaujamas Jūratės Duderienės, ir Vilniaus ev. reformatų choras "Giesmė", vadovaujamas Tamaros Blažienės. Jungtinis choras atliko Dietrich'o Buxtehude's (1637 – 1707) kantatą "Mano siela džiaugiasi" bei giesmes "Visa, kas gyva, garbina Jį", muz. F.Silcher ir "Girk Dievą mano siela". Vyriausioji Giesmių šventės dirigentė - Tamara Blažienė, meno vadovas – Bronislovas Skirsgilas, programą vedė LEBMS pirmininkė Laura Matuzaitė ir kun.Mindaugas Kairys. Po šventės LERB gen.superintendentas kunigas Rimas Mikalauskas pakvietė į Kėdainių ev. reformatų bažnyčios rūsyje esantį vienintelį Lietuvoje LDK kunigaikščių mauzoliejų, kuriame ilsisi kunig. Kristupas II Radvila ir kunig. Jonušas XI Radvila, papasakojo apie Kėdainių klestėjimą jiems valdant. Kunigui vedant, tyliai sugiedota giesmė.

Birželio 19d. Tauragės Martyno Mažvydo ev.liuteronų bažnyčioje įvyko š.m. balandžio 24d. Neeiliniame LELB Sinode išrinkto **naujojo Lietuvos ev. liuteronų Bažnyčios vyskupo Mindaugo Sabučio konsekracija**. Jai vadovavo Latvijos ev. liuteronų Bažnyčios arkivyskupas Janis Vanags, asistavo Estijos ev. liuteronų Bažnyčios arkivyskupas Jaan Kiivt, Suomijos ev. liuteronų Bažnyčios arkivyskupas Jukka Paarma, anglikonų Bažnyčios vyskupas dr.David Tustin iš D.Britanijos, dalyvavo ir sveikino Bažnyčių atstovai vyskupai bei aukšti dvasininkai iš Švedijos, Danijos, Norvegijos, Vokietijos, JAV, Rusijos, Lenkijos, taip pat katalikų Bažnyčios Lietuvoje vyskupų vardu kardinolas Audrys Juozas Bačkis, giminingų konfesijų atstovai, Lietuvos Seimo narė Irena Šiaulienė, Klaipėdos universiteto rektorius prof. habil. dr. Vladas Žulkus, Senato pirmininkas prof. Stasys Vaitiekūnas, Tauragės visuomenės atstovai, krašto liuteroniškų parapijų žmonės.

Birželio 20d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje per pamaldas buvo pakrikštyta septynmetė **Karolina Baužytė** iš Kauno parapijos - buvusio Kauno Veterinarijos Akademijos rektorius doc. dr.Jono Čygo proanūkė.

Birželio 20d. Kaune vykusios jubiliejinės Dainų šventės "Tėvynės balsai", skirtos Lietuvos Dainų švenčių 80-mečiui pažymėti, daigiatūkstantiniame chore skambėjo ir Vilniaus ev. reformatų choro "Giesmė" balsai.

Birželio 28– liepos 2d. LERJS "Radvila" Biržuose suorganizavo 7-16 metų vaikams dieninę stovyklą "Pasportuokime drauge", gavę dalį lėšų pagal Vaikų vasaros užimtumo ir jų mokymo plaukti programą, taip pat pinigų paskyrė Biržų verslininkai – p.Rinkevičienės "Žydruva". Vaikai nuo 10 iki 19val. žaidė, ėjo į žygius, veikė įvairūs būreliai, plaukimo

pamokėlės, suorganizuotas piešimo ant asfalto konkursas, buvo galima dalyvauti kūno kultūros ženkliukui gauti programoje. Mokestis už stovyklą tik už pietus – 40 Lt. Liepos 2d. stovyklautojų susitikimas su šiuo metu žymiausiu Biržų žmogumi – alpinistu, dantų gydytoju Mindaugu Leskausku, gegužės mėn. įkopusiu į vieną aukščiausių pasaulio viršūnių Sisia Pangma (Himalajų kalnai), įvyko reformatų bažnyčioje, nes lauke lietus pylė kaip iš kibiro visą dieną. Mindaugas į susitikimą atsitėpė savo didžiulę kuprinę ir leido vaikams išnagrinėti, iščiupinėti jos turinį.

Liepos 8d. roko klube "BIX" liuteronų ir reformatų krikščioniškojo roko grupė "Ashtrey" surengė labdaros koncertą, surinktas lėšas skirdami jaunų reformatų Aidos ir Andriaus sūnelio gydymui.

Liepos 12d. Kėdainių bažnyčioje pamaldas su Viešpaties Vakariene laikė vice superintendentas T.Šernas, kun. E.Mische iš Vokietijos ir lektorius R.Stankevičius.

Liepos 17 – 24 d.d. Nem.Radviliškyje veikė reformatų vaikų stovykla "Mokomės iš Jėzaus – Tėve mūsų", stovyklos direktorius Ignas Skudrickas, dvasinė vadovė diak. Gitana Gasiūnaitė, o **Sidabrinėje**, vice superintendenteo kun. T.Šerno sodyboje - stovykla vyresniems vaikams ir jaunimui, kurie buvo apgyvendinti keturiose kariškių paskolintose palapinėse.

Rugpjūčio 10 – 15d. Švobiškyje rengiama LERJD "Radvila" jaunimo stovykla "Mokomės iš Jėzaus palyginimų". Pirmoji jaunimo stovykla Švobiškyje įvyko 1995m., kai kurie tų metų stovyklautojai šiomet dirbs vadovais. Stovyklautojų amžius nuo 14 metų, stovyklos trukmė – 6 dienos. Stovyklos dvasinis vadovas – teologijos studentas, Kėdainių parapijos pirmininkas Raimundas Stankevičius, direktorius – Dainius Viederis.

Parengė D.Gudliauskienė tel. 2429118

Korektorė D.Pronskietytė tel. 2137444